

през него гледам аз; ни слънце, ни звезди –
ни ден, ни нощ – безцветен здрач – мъгла. Безцветни,
край отражението мое сенки рой
минуват и не спират; сенки мимолетни,
залутани безцелно, жадни за покой.
Аз виждам своя образ там: изпод водите
държат подводни храсти в кървави бодли
челото изранено. Съскащи и зли,
през моите уста на хаоса змиите
подават сноп езици. Камък там лежи
и камък остър на гърдите ми тежи.

Задачите и размерът на тази статия не допускат обстоен анализ и по-обширен коментар във връзка с изследваните текстове; те ограничават анализа до разкриване на най-общите механизми, чрез които се предава и нараства смисълът от „Нощ“ по посока към следващите творби. Това оправдава и неизбежното набързо „прегазване“ на такава сложна, смислово многослоеста творба като „Видения“. Темата за двойничеството, невъзможността за отразяване, съвместяването на противоборстващи митологеми, имагофобията, прокълнатото битие и пр. са били отправни точки на задълбочени интерпретации.

Клео Протохристова проникателно съзира връзка между „Видения“ и „Ледена стена“; тя я открива в огледалния мотив – във „Видения“ той се развива по посока на отказ от възможността за отражение и оглеждане, чиито знаци са сивотата на небето, безцветния здрач и мъглата и в частност леда, през който се провижда собствения лик и който пречи на оглеждането във водата.²⁹

Иска ми се малко да усложня буквалното схващане на оглеждането в тази интересна теза, като потърся друга допирна точка между „Видения“ и „Ледена стена“. Емблематичният признак *непроницаемост*, чрез който беше изграден „домът на битието“ в „Ледена стена“ изостря чувствител-

²⁹ Клео Протохристова. *Цит. съч.* с. 106-107.